

Budoucnost Brna: uran, odpadky a štěpka

25. DUBNA 2023 / MATĚJ ŽABČÍK

SDÍLET

foto: Matěj Žabčík. Provoz Brno-Sever, v poz

Uplynulá topná sezóna byla jiná než ty předchozí především kvůli hybridní válce Ruska proti Evropě. Ceny plynu, hlavního topiva, vyletěly nahoru, na což poskytovatelé tepla reagovali zdražením. Jedním z nich byly i Teplárny Brno. Jak vlastně chce druhé největší město v republice zvládat zimy v příštích letech?

„Rusko využilo závislost Evropy na dodávkách zemního plynu k cenové válce proti Evropské unii. Zdražování v důsledku omezení dodávek a plnění těch zásobníků v Evropě, které ještě loni spravovala ruská společnost napojená na Gazprom, lze vystopovat do jara 2021. Cena plynu vyplývá z množství dodávek, trh tedy reagoval na nedodržení dlouhodobých smluv ze strany Ruska růstem ceny. Během podzimu 2022 se podařilo většinu dodávek ruského plynu nahradit, zásobníky zůstávají plné z více než osmdesát procent. To v kombinaci s nebyvale teplým koncem roku a úsporami ve spotřebě vede k poklesu cen plynu i elektřiny,“ vysvětluje programový ředitel Svazu moderní energetiky Martin Sedlák.

V Brně je několik větších tepláren a nespočet malých kotelen. Vedle spalovny komunálního odpadu a kotelny na štěpku v Bystrci pochází veškeré teplo právě z kontroverzního zemního plynu. Plyn je sice lokálně čistější palivo než uhlí, odborníci na životní prostředí však od jeho užívání dlouhodobě zrazují. „Při započtení úniků spojených s těžbou, dopravou a zpracováním zemního plynu totiž jeho emise vycházejí velmi podobně, ne-li hůře jako při spalování uhlí. Na vině je metan, který je z hlediska skleníkového efektu násobně vydatnější než oxid uhličitý,“ uvádí Oldřich Sklenář na webu oEnergetice.cz.

Ekonomických devatenáct miliard?

Až válka vyslala dostatečný impuls k odklonu od plynu. Na to Teplárny Brno, firma vlastněná městem, reagovaly loni v dubnu tiskovou zprávou, v níž avizují přestavbu maloměřické teplárny na zdroj z dřevní štěpky a plány na horkovod z Jaderné elektrárny Dukovany.

Vý u horkovodu propagovala na podzim před komunálními volbami také primátorka Markéta Vaňková (ODS). „Předpokládám, že už v září bychom měli znát úvodní ekonomické parametry projektu, které jsou

AK

6

Un
Sa
Stř
Ek
Pr
V
Lu

PR

PŘEDPLAŤTE SI SEDMO

PODPOŘTE NÁS

SEDMÁ GENERACE VOL

pokrýt evropská dotace a investorem mají být Teplárny Brno. Podle vyjádření primátorky pro ČT jednají ohledně financování projektu zástupci města i s investiční bankou. „Samozřejmě počítáme i se zapojením cizích zdrojů,“ sdělila Vaňková ČT.

Provoz Brno-Sever, v pozadí sídliště Lesná, autor: Matěj Žabčák.

K problematice financování horkovodu je však skeptický energetický konzultant hnutí Calla Edvard Sequens. „Jde o zneužití současné situace k oživení tohoto šuplíkového projektu. Chystal se v historii několikrát a vždy se došlo k tomu, že je neekonomický,“ vysvětluje Sequens. „Domnívám se, že 19 miliard je obrovské množství peněz, které by se daly využít efektivněji,“ doplňuje.

To z mladšího bratra Dukovan, Temelína, proudí už dlouhá léta teplo do Týna nad Vltavou. Letos na podzim se navíc plánuje uvést do provozu 26 kilometrů dlouhý horkovod do Českých Budějovic. Ten stál přes dvě miliardy korun, desetkrát méně, i když je jen o necelou polovinu kratší. „Je tady výrazný rozdíl v ceně. Občané Brna by se měli ptát, kde ty peníze mají být a jak drahé to teplo bude,“ varuje Sequens.

Horká dilemata

Další rozdíl spočívá v tom, kdo horkovod staví a provozuje. Z Temelína ČEZ teplo dodá až do předávací stanice v Českých Budějovicích, kdežto brněnské teplárny budou teplo odebírat u Dukovan a horkovod musí postavit i udržovat. „Provoz čtyřicet kilometrů dlouhého přivaděče nebude rozhodně levný. Jsou tam i čerpací stanice. Nebude to nijak jednoduché. Navíc horkovod bude jen jeden, pro případ poruchy budou muset být připraveny a financovány zálohy,“ vypočítává Sequens.

Horkovod z Dukovan však nevyřeší současnou situaci a jeho uvedení do provozu se odhaduje kolem roku 2030. O pět let dříve, tedy v roce 2025, se v maloměřické teplárně plánuje spuštění zdroje na štěpku. Ten má, společně s navýšením kapacity spalovny, snížit spotřebu zemního plynu na polovinu. „Výroba ze štěpky by vykrývala asi 15–20 procent, teplo ze SAKO Brno by zajistilo 30 procent,“ upřesnil ředitel brněnských tepláren Petr Fajmon.

Plyn by tak po dostavbě horkovodu mohl město opustit úplně. Podle Oldřicha Sklenáře ale ani horkovod není spásným řešením. Za prvé, teplo, které by se z Dukovan odebíralo, mají pohánět turbíny. Odběr by tedy buď snížil výkon elektrárny, nebo by vyžadoval navýšení výkonu.

A nakonec, Brno a Jadernou elektrárnu Dukovany dělí 42 kilometrů, které bude muset horkovod překonat. „Dalším nezanedbatelným faktorem je pak samotná doprava tepla, respektive ohřáté vody z Dukovan do Brna, která by vyžadovala další dodávku energie a s ní spojené emise. Za tímto účelem by totiž na trase horkovodu muselo vzniknout několik čerpacích stanic, které by udržovaly potřebný průtok v řádu tisíců litrů za sekundu. I tak by ohřáté vodě trvalo přibližně pět až šest hodin, než by urazila nezbytnou vzdálenost. Teplo získané z Dukovan by tedy rozhodně nebylo zadarmo,“ upozorňuje Oldřich Sklenář ve svém zamyšlení o horkovodu.

Chci novink

Jednou měsíčně přehled toho, co

Vaše emailová adresa

POTVRDIT ODE

Na základě vašeho souhlasu (odesláním vaší emailové schránky) budeme vaše o: podle [předepsaných zásad ochrany osol](#)

VÝBĚR REDAKCE:

24. října 2023

Vzpomínka p

V pouhých 36 milovník a oct

24. října 2023

Někteří v aka

Některé konfe akademická tl

24. října 2023

Znepokojení

Dokáže klimat nejstarší?

4. října 2023

Deltou Dunaj

Cestování delt nevšední přírc dopravní zážit

24. srpna 202.

Jak se žije v s pozemského

Švýcarský výzl cestu k půdní

24. srpna 202.

Avokáda, za

Je tradice dost pro zabití živé

24. srpna 202.

Znovu nalézá nad těmi nejl

S básníkem R: chytání ryb a :

Dřevo, autor: Matěj Žabčík.

Ročně spálený Jindřichův Hradec

Soběstačnost si Brno slibuje také od zmíněného zdroje na dřevní štěpku. Pro propagaci projektu vznikla webová stránka stepkavrbrno.cz, která plány představuje. V nich počítá s denním navážením štěpky v objemu dvaceti železničních vagonů. Do teplárny totiž vede vlečka, po které dříve putoval topný olej mazut, s jehož spalováním se přestalo v roce 2011.

Štěpku, kterou teplárny spalují v kotelně v Bystrci, získávají od Lesů města Brna. Spotřebu plánovaného zdroje v Maloměřicích ale Lesy nezvládnou pokrýt. „Jde o zdroj, kterého je v České republice dostatek a který se nevyčerpá,“ uklidňují na webu Teplárny. O analýzu požádaly také Ministerstvo zemědělství. „Všechna sdělení naznačují, že štěpky bude v dohledné době dostatek,“ uzavírají Teplárny otázku získávání paliva.

„Už v dubnu 2022 Teplárny Brno podepsaly memorandum s Lesy města Brna. Ta bude hlavním dodavatelem štěpky pro nový biomasový kotel a teplárnám zajistí ročně minimálně osmdesát tisíc tun biomasy. Využijí k tomu nejen maximální možnou kapacitu z vlastních zdrojů, aniž by to mělo negativní dopad na hospodaření v lesích, ale především počítají s výkupem suroviny od jiných subjektů,“ doplnila otázku zásobování Novotná.

Výpočty dle fyzikálních tabulek a dat Českého statistického úřadu můžeme dojít k hrubému odhadu plochy lesa, kterou bude nutné pro takové zásobování každoročně vytežit. Pokud se bude v lesích nacházet průměrně sedm metrů krychlových dřeva na hektar, bude potřeba každý rok 73 kilometrů čtverečních lesa, což je přibližně rozloha Jindřichova Hradce.

Nový biomasový zdroj bude dosahovat asi čtyřiceti procent výkonu toho původního. „Dimenzování teplárenského zdroje vždy souvisí s aktuální potřebou. V osmdesátých letech minulého století byla potřeba tepelné energie pro zajištění vytápění domácností výrazně vyšší, než je tomu nyní, čemuž odpovídal původní výkon maloměřického zdroje,“ informují Teplárny.

S Tomášem Urbanem
desce Urban

24. srpna 202:
Zelená perla řeky
Jak dopadl 28. antiekologický

24. června 20:
Johanna Nejš se to stane
Ředitelka Kon věří, že se och LGBTQ+ zlepš

24. června 20:
Aby sme moľ rozvíjať. mus
S folkloristkou krojích.

22. června 20:
Ohrožený mc elegánovi?
Kdo a co ohro jakým způsob pomoci?

24. června 20:
Znojmsko s
Stane se ze Zr větrné energie

24. června 20:
Je třeba zavř
Někdo se s ní bojuje.

25. dubna 202
Sadhana Foni
S lesním hosp o mezinárodn indického Aur

25. dubna 202
Konspiruální zase ne moc
Českem i Slov panslovanská

25. dubna 202
Chytré Líchy
V Židlochovic sociálně citlivé

25. dubna 202
Porozumět li
To chce dosát pětiletý projev

V popředí maloměřické nákladní nádraží, v pozadí komín teplárny Špitálka, foto: Matěj Žabčík.

Další možnosti: zateplování, komunity, biometan

Snížení spotřeby tepla lze přisuzovat především dokonalejší izolaci vytápěných budov. Zateplování a další způsoby snižování ztrát tepla doporučuje také Oldřich Sklenář. Jako příklad uvádí městskou část Nový Lískovec. Starostka Jana Drápalová (Zelení), která projekt revitalizace řídila, kandidovala v letošních volbách na post primátorky. Neúspěšně.

Nový Lískovec zmiňuje i programový ředitel Svazu moderní energetiky Martin Sedlák. „Sídliště v Novém Lískovci je příkladem dobré praxe, který ukazuje, že kvalitně zateplené panelové domy jsou nejlepším receptem vůči drahým energiím. Podobný přístup by měly zvolit také další brněnské městské části. Dobře zateplené domy sníží svou spotřebu i o osmdesát a více procent. Případné zdražování paliv nebo tepla pak jejich obyvatele zásadně neohrozí. Obecně se dá říct, že by bylo dobré s úsporami energie kalkulovat před větší investicí do jiného zdroje energie v rámci městského teplárenství.

Brno, ale i další česká a moravská města by měla vsadit na úspory energie doplněné o lokální obnovitelné zdroje. Pokud se letos podaří schválit zákon umožňující vznik komunitní energetiky, podpoří tím stát zjednodušení podmínek sdílení energie z obnovitelných zdrojů například mezi bytovými domy či v rámci městských služeb, jako jsou školy, školky nebo nemocnice. Brno je na podobný typ projektů připraveno možností vzniku virtuální solární elektrárny,“ vysvětluje Sedlák.

„Vedle projektů komunitní energetiky lze zmínit například možnosti vlastní výroby bioplynu/biometanu a jeho využití v rámci výroby elektřiny/tepla či pro dopravu,“ doplňuje Sedlák. Biometanem z městské čistírky odpadních vod Brno pohánělo autobus, provoz se však kvůli výkyvům v produkci plynu neosvědčil. Jak jsme však [psali v minulém čísle 7.G](#), na Černovických terasách má do čtyř let vyrůst bioplynová stanice vyrábějící biometan i hnojivo k obohacení půdy. Možností, jak město může obejít zemní plyn i jádro, tak bude přibývat.

Teplárny v Brně

Brno zažilo několik vln sídelního rozvoje, pro problematiku teplárenství je však nejdůležitější výstavba velkých sídlišť v období reálného socialismu. Nejstarší dosud fungující teplárna Špitálka však pochází již z roku 1930. Město nicméně plánuje výrobu tepla na Špitálce ukončit a areál teplárny přestavět na moderní městskou čtvrť. Během svého fungování teplárna přešla z uhlí na plyn a také v ní došlo k několika haváriím. Výbuchy v letech 1975 a 1979 mají několik lidských obětí. Právě v polovině sedmdesátých let začal fungovat provoz Brno-Sever, teplárna v Maloměřicích. Areál postavený na místě bývalé cementárny se pyšní jedním z nejvyšších komínů v republice. S teplárnou se počítá v plánu přechodu na šetrnější zdroje.

Levnější Třebíč

Pro srovnání s Brnem si můžeme zajet hodinu na západ do Třebíče. Tamější teplárny vyrábějí devadesát procent tepla z biomasy, přesněji dřevní štěpky a slámy. Cena za gigajoul činí 792 Kč. V Brně stojí stejné množství mezi 1350 Kč a 1485 Kč. „Vykupujeme palivo od místních lesníků a zemědělců. Nejsme závislí na zahraničním distributorovi, nemůže se stát, že následující rok bude cena paliva razantně vyšší,“ uvádí třebovský TTS energo na svých webových stránkách.

Z této knihy o máte místy pc

25. dubna 202

Budoucnost i štěpka

Jak hodlá naše zvládat příští z

22. února 202

Jonáš a psilo

Fotoreportáž i mikrodávková

22. února 202

Bio jak Brno

Odpadářským časy.

22. února 202

Schrödinger

Jak se u nás ve

22. února 202

Matthias Strýč a porozu

S rakouským i Strahlhoferem k půdě.

19. prosince 2

Jak rozklížit

Nad knihou M klimatická vál

21. října 2022

Ukrajina: stří

Fotoreportáž z okolí Kyjeva.

22. srpna 202.

Ekozeměděls globálním m:

S průkopníkem ekozemědělst o potenciálu a

22. srpna 202.

Návrat vlků

S terénním pr Salamandr M a ovčích.

28. června 20:

Rys je taková

S Jirím Labudc

BRNO ENERGETIKA POLITIKA

Napsat komentář

Vaše e-mailová adresa nebude zveřejněna. Vyžadované informace jsou označeny *

Komentář *

Jméno *

E-mail *

Webová stránka

Uložit do prohlížeče jméno, e-mail a webovou stránku pro budoucí komentáře.

ODESLAT KOMENTÁŘ

Pravidla pro komentáře: Redakce Sedmé generace si vyhrazuje právo smazat příspěvek, který nemá nic společného s tématem, obsahuje vulgarity, rasistické a xenofobní vyjadřování či jiné urážky ostatních, obsahuje spam a komerční reklamu nebo je jinak nevhodný. Porušení pravidel může mít pro uživatele za následek dočasné nebo trvalé znemožnění vkládání dalších komentářů.

Upozornění: Publikovat články nebo jejich části, jakož i zveřejňovat fotografie a kresby z časopisu Sedmá generace nebo z jeho internetových stránek je možné pouze se souhlasem redakce.

Informaci
Informační zd
Ukrajinu.

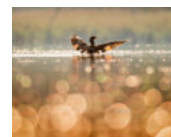
28. června 20:
Mýval severn
Proč mýval se
škodí a co s tí

26. dubna 202
Krize bezoba
Některé bezol
skončily.

27. dubna 202
Menstruace:
Menstruace n
ekostopu.

25. října 2021
Hlasy ptáků:
Jaké významy
zpěvu?

25. října 2021
Volím dobro
Jediné, co jakc
respektování i

27. dubna 202
Les ví nejlépe
Možná že i vy

22. června 20:
O veganství s
Je veganství vl
ženy?

29. dubna 201
Jak žít ve ves
Přinášíme uké
českého vydá
kosmu.

29. listopadu :
Byliny umí ve
všespásné
S neurologem
co vše přináše

KALENDÁŘ:

Únor 2024

SEDMÁ GENERACE / PONDĚLÍ / 5. ÚNORA 2024

[TÉMATA](#) [ARCHIV](#) [O NÁS](#)[PŘIHLÁSIT SE](#)

5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29			

Sedmá generace 1/2024 vychází v 2. polovině února.[PŘEDPLAŤTE SI SEDMOU GENERACI](#)[REDAKCE](#)[STUDOVNA](#)[PRODEJNÍ MÍSTA](#)[INZERCE](#)[KE STAŽENÍ](#)[PODPOŘTE NÁS](#)[KONTAKT](#)[ZAJÍMAVÉ ODKAZY](#)[OBCHODNÍ PODMÍNKY](#)[Nastavení cookies](#)

© 2018 Sedmá generace, Údolní 33, 602 00 Brno / sgenerace@hnutiduha.cz, +420 608 443 443 / ISSN: 1212-0499 (Print), 1805-8566 (Online)

vydavatel: Hnutí DUHA - Sedmá generace / design: Jana K. Kudrnová, www.janakudrnova.com / web: Martin Matějů, www.martin.mateju.cz